EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 13.9.2013
COM(2013) 628 final

This document was downgraded/declassified
Date 5.2.2019
By R. VAN DER VLIES
Authority DG RTD

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en samlet aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Det Schweiziske Forbund med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og med Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020, og at fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Ved brev af 7. marts 2011 gav Det Schweiske Forbund (herefter "Schweiz") udtryk for sin interesse i en associering.

Schweiz anses for at opfylde de betingelser for associering, der er angivet i henholdsvis artikel 7 i forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forslag til en forordning om Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)[1] og i artikel 5 i forslaget til Rådets forordning om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation[2].

Schweiz har været associeret med EU's rammeprogrammer for videnskabelig og teknisk udvikling siden 2004. Schweiz associering med EU's rammeprogrammer har været til gavn for EU, da den har øget samarbejdet mellem Den Europæiske Union og schweiziske enheder, navnlig inden for områder som informations- og kommunikationsteknologi, sundhed og nanovidenskab. Schweiz er også en aktiv partner, der bidrager økonomisk til artikel 185-initiativer. Schweiz betragtes med sine meget gode laboratorier og fissions- og fusionsinstitutter som en særdeles god og velplaceret partner i Euratoms forskning.

Schweiz har senest været associeret med Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) på grundlag af aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side[3].

Schweiz er det eneste land uden for EU, der er associeret med hele Euratoms forskningsprogram. Det har været associeret med fusionstemaet i Euratoms rammeprogrammer siden 1979 på grundlag af aftalen af 1978[4] mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og Schweiz om samarbejde på området for kontrolleret termonuklear fusion og plasmafysik. Denne aftale forlænges ifølge artikel 19, stk. 2, stiltiende i overensstemmelse med senere programafgørelser, som Euratom måtte træffe.

Schweiz' associering med fissionsdelen af Euratoms rammeprogram og Det Fælles Forskningscenters aktiviteter på det nukleare område bygger på aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side, hvorved Det Schweiziske Forbund associeres med Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område (2012-2013), som trådte i kraft den 12. december 2012 og gælder frem til den 31. december 2013.

---

1 KOM(2011)809/3.
2 KOM(2011)812/3.
3 EUT L 189 af 20.7.2007, s.26.
4 EFT L 242 af 4.9.1978, s.2.

Den nye aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side bør samle og fastlægge vilkårene for Schweiz' associering med Horisont 2020 og Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram, som komplementerer Horisont 2020, og Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020. Den bør derfor efterfølge og erstatte aftalen om fusionssamarbejde fra 1978. Det er der flere grunde til.

Det nuværende system med flere aftaler om Schweiz' associering med EU's og Euratoms rammeprogrammer er ikke gennemskueligt. Den schweiziske associering med Euratoms rammeprogram, som er opdelt i to forskellige aftaler, kunne føre til en situation, hvor Schweiz kun ville være associeret med en del af Euratoms rammeprogram.

Terminologien i aftalen fra 1978 om fusionssamarbejde er ikke ajour og svarer ikke længere til de finansieringsinstrumenter, som Kommissionen foreslår i forslaget til Rådets forordning om forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020[5].

Ifølge aftalen om fusionssamarbejde nyder Schweiz godt af en mere fordelagtig økonomisk model for bidrag til aktiviteterne på fusionsområdet under Euratomprogrammet, end den der anvendes på resten af Euratomprogrammet eller EU-rammeprogrammet. EØS-/EFTA-stater indrømmes en sådan fordelagtig model i forbindelse med deres associering med EU's rammeprogram ifølge aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Schweiz har valgt ikke at være medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde. Modellen for Schweiz' bidrag ifølge aftalen om fusionssamarbejde er aldrig blevet revideret, eftersom aftalen er blevet stiltiende forlænget i forbindelse med efterfølgende Euratomrammeprogrammer. Betingelserne for Schweiz' associering i henhold til aftalen om fusionssamarbejde bør derfor genforhandles.

Af hensyn til klarheden og enkeltheden er det derfor hensigtsmæssigt at fastlægge vilkårene for Schweiz' associering med EU's og Euratoms rammeprogrammer og ITER-projektet i én fælles aftale.

Udover at få fastlagt én model/mekanisme til beregning af Schweiz' økonomiske bidrag til programmerne og ITER-projektet er forhandlingerne om en ny aftale også en mulighed for at indføre en ny ordning, som giver mulighed for en revision tre år efter aftalens gennemførelse, som vil omfatte en revurdering af det økonomiske bidrag til programmerne. Målet er fremover at indsætte en sådan revisionsklausul for alle tredjelande, der er associeret med rammeprogrammerne.

Den nye aftale vil ikke blive indgået, før Horisont 2020, Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram, som komplementerer Horisont 2020, og finansieringsafgørelsen vedrørende ITER-projeket (2014-2020) er vedtaget. Den nye aftale bør give mulighed for midlertidig anvendelse fra den 1. januar 2014.

---

5 KOM (2011)812/3.

Undertegnelsen af den nye aftale efter forhandlingerne vil dog afhænge af, at de igangværende drøftelser om forskellige uafklarede spørgsmål vedrørende EU's og Schweiz' overordnede forbindelser, navnlig spørgsmålet om Schweiz' undertegnelse af samarbejdsaftalen om et globalt satellitnavigationssystem (GNSS), fører til et tilfredsstillende resultat. Endvidere skal det fastlægges, at den nye aftale automatisk ophører, i tilfælde af at aftalen mellem EU og Schweiz om fri bevægelighed for personer ophører, og i tilfælde af at Schweiz ikke foretager den notifikation, der er nødvendig for, at protokollen om udvidelse af aftalen om fri bevægelighed for personer med Schweiz til Kroatien kan træde i kraft senest seks måneder efter Schweiz' afslutning af interne procedurer.

Selv om der er andre uafklarede spørgsmål vedrørende EU's og Schweiz' forbindelser, er det automatiske ophør knyttet til aftalen om fri bevægelighed for personer og protokollen om dens udvidelse til at omfatte Kroatien, eftersom denne aftale har den mest direkte og største indflydelse på EU-borgernes liv.

2. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

Henstillingen til en rådsafgørelse bygger på artikel 218, stk. 3 og 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 101 i Euratomtraktaten.

I lyset af ovenstående henstiller Kommissionen, at Rådet bemyndiger Kommissionen til i overensstemmelse med artikel 218, stk. 3 og 4, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og artikel 101, stk. 2, i Euratomtraktaten at føre forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om en samlet aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og med Det Europæiske Atomenergifællsskabs forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020, og at fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020.

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en samlet aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Det Schweiziske Forbund med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og med Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020, og at fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 218, stk. 3 og 4,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 2,

under henvisning til henstilling fra Kommissionen og

ud fra følgende betragtning:

Der bør indledes forhandlinger med henblik på at indgå en samlet aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Det Schweiziske Forbund med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og med Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020, og at fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse af ITER-projektet i perioden 2014-2020 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionen bemyndiges hermed til at føre forhandlinger på Unionens og Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne om en samlet aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Det Schweiziske Forbund med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og med Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som

komplementerer Horisont 2020, og at fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020.

Artikel 2

Forhandlingsdirektiverne findes i bilaget.

Artikel 3

Forhandlingerne føres i samråd med [navnet på det særlige udvalg indsættes af Rådet].

Artikel 4

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand

BILAG

FORHANDLINGSDIREKTIVER OM EN AFTALE MELLEM Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Det Schweiziske Forbund med henblik på at associere Det Schweiziske Forbund med Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og med Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020, og at fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020.

1. Aftalen bør fastlægge Det Schweiziske Forbunds associering med hele Horisont 2020 – rammeprogrammet for forskning og innovation (2014-2020) og hele Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram (2014-2018), som komplementerer Horisont 2020 i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning om reglerne for deltagelse og formidling i "Horisont 2020" og Euratoms rammeprogram (2014-2018). Aftalen bør også fastsætte reglerne for Schweiz' deltagelse i ITER-projektet i perioden 2014-2020. Den nye samlede aftale bør efterfølge og erstatte aftalen om fusionssamarbejde fra 1978.

2. Det bør i aftalen fastsættes, at den kan anvendes midlertidigt fra den 1. januar 2014, således at Det Schweiziske Forbund hurtigst muligt kan deltage i EU's og i hele Euratoms rammeprogram samt i ITER-projektet som et associeret land.

3. Kommissionen bør i den nye aftale tilstræbe at fastsætte ensartede regler for beregning af Schweiz' økonomiske bidag til EU's og Euratoms programmer og til ITER-projektet. Den nye aftale bør indeholde en klausul om revision af dens gennemførelse, som omfatter en revurdering af Schweiz' økonomiske bidrag til programmerne.

4. Aftalen bør sikre passende beskyttelse af EU's og Euratoms økonomiske interesser, idet den bør dække meddelelse af økonomiske data, revision og administrative undersøgelser på stedet for at bekæmpe svig, administrativ bistand og inddrivelse af pengebeløb. I den udstrækning det er nødvendigt, bør aftalen også tilsigte en afskaffelse af hindringer i form af beskatning og social sikring, der skyldes forskeres deltagelse på tværs af grænser i de forskningsprojekter, der er omfattet af aftalen, navnlig for personalet i Det Fælles Forskningscenter, som er omfattet af Den Europæiske Unions vedtægt.

5. Aftalen bør også indeholde bestemmelser om, at den automatisk ophører, såfremt aftalen mellem EU og Schweiz om fri bevægelighed for personer ophører.

6. Aftalen bør ligeledes ophøre med at gælde, såfremt Schweiz ikke foretager den notifikation, der er nødvendig for, at protokollen om udvidelse af aftalen om fri bevægelighed for personer med Schweiz til Kroatien kan træde i kraft senest seks måneder efter afslutningen af Schweiz' interne procedurer.